

Προτεινόμενες λεξιλογικές ασκήσεις

αγορά

1. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της Α στήλης με τις συνώνυμές τους της Β στήλης:

A	B
κατηγορώ	επιφυλακή
κατηγορία	κατακρίνω
πανηγύρι	απατεώνας
συναγερμός	μομφή
αγύρτης	συνάθροιση
ομήγυρη	γλέντι

2. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα που δίνεται:

παρηγορώ	παρηγορία	παρήγορος	παρηγορητικός
κατηγορώ
συνηγορώ

3. Να συμπληρωθούν τα κενά των ακόλουθων φράσεων με τις λέξεις από την πλαϊνή στήλη:

- α) Πήγε στην κεντρική αγορά για να φρέσκα ψάρια.
β) Τον λόγο εκφώνησε ο διευθυντής του σχολείου.
γ) Σήμανε για αεροπορική επίθεση.
δ) Έστησαν τρελό μετά τη νίκη της ομάδας τους.
ε) Θα ήθελα να εκφράσω και εγώ την άποψή μου ενώπιον της εκλεκτής
στ) Στα ερωτήματά μας έδωσε απαντήσεις.

συναγερμός κατηγορηματικές αγοράσει πανηγύρι ομήγυρης πανηγυρικό

4. Να συμπληρώσετε τα κενά των ακόλουθων φράσεων με τη σωστή λέξη:

- α) Οι σπουδές στο εξωτερικό είναι για τα φτωχά λαϊκά στρώματα.
α. αγοραστικός, β. πανηγυρικός, γ. κατηγορηματικός, δ. απαγορευτικός
β) Για δύο ώρες από το βήμα της Βουλής.
α. προσαγορεύω, β. απαγορεύω, γ. αγορεύω, δ. κατηγορώ
γ) Αναζητώ για το σπίτι στη Γλυφάδα.
α. αγορητής, β. αγοραστής, γ. πανηγυριστής, δ. κατήγορος
δ) Το δικαστήριο επέτρεψε την μέρους της ποινής.
α. εξαγορά, β. κατηγορία, γ. αγυρτεία, δ. συνηγορία

5. Να γράψετε μια σύντομη παράγραφο χρησιμοποιώντας τις λέξεις: αγορά, αγοραστής, αγοραφοβία, απαγόρευση, λαχαναγορά:

.....

.....

.....

.....

.....

ἄγω

1. Να γράψετε μια σύντομη παράγραφο χρησιμοποιώντας παράγωγες και σύνθετες λέξεις από το ρήμα ἄγω:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

αἶρῶ

1. Να τοποθετήσεις την κατάλληλη λέξη δίπλα στον ορισμό της:

α)	αυτός σχετίζεται με αίρεση	υπεξαιρώ
β)	αναδεικνύεται με ψηφοφορία	αιρετικός
γ)	αυτός δεν είναι υποχρεωτικός	καθαίρώ
δ)	οικειοποιούμαι ξένο πράγμα	αιρετός
ε)	κατεβάζω κάποιον από το αξίωμά του	διαίρώ
στ)	χωρίζω σε μέρη	προαιρετικός

2. Τι σημαίνουν οι φράσεις:

Διαίρει και βασίλευε

Αναλώσιμα υλικά

Καταναλωτική κοινωνία

Γίνομαι παρανάλωμα του πυρός

Καθαίρεση των τειχών

3. Να σχηματίσετε σύνθετα σε –αίρεση από τη σύνθεση των παρακάτω μερών. Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας πέντε από αυτές τις σύνθετες λέξεις να σχηματίσετε πέντε αντίστοιχα φράσεις:

δια + αιρώ →

υπό + δια + αιρώ →

ανά + αιρώ →

συν + αιρώ →

εκ + αιρώ →

προ + αιρώ →

από + αιρώ →

υπό + αιρώ →

1.
2.
3.
4.
5.

αἰσθάνομαι

1. Να σχηματίζετε ονοματικά σύνολα με τα ζεύγη των λέξεων, αντιστοιχίζοντας τις λέξεις, όπως στο παράδειγμα. Στη συνέχεια, από τα ονοματικά σύνολα που θα προκύψουν να επιλέξετε πέντε και να σχηματίσετε αντίστοιχες φράσεις:

αίσθηση	↑ υπερβολικός	→ υπερβολική ευαισθησία
αίσθημα	αλάνθαστος	→
αναίσθησία	απόλυτος	→
ευαισθησία	ακουστικός	→
διαίσθηση	ζωηρός	→
συναίσθηση	δυσάρεστος	→
παραίσθηση	τοπικός	→

1.
2.
3.
4.
5.

βαίνω

1. Ποια από τις τρεις λέξεις που δίνονται είναι συνώνυμη προς την υπογραμμισμένη λέξη:

1. βωμός	α. προσευχητάρι	β. εξωκλήσι	γ. θυσιαστήριο
2. βάδην	α. αθόρυβα	β. περπατητά	γ. τσαλαβουτώντας
3. υποβάθμιση	α. υποτίμηση	β. αξιολόγηση	γ. κατάταξη
4. αναβάθμιση	α. καλυτέρευση	β. ανηφοριά	γ. αναδρομή
5. βαθμίδα	α. ανεμόσκαλα	β. σκαλί	γ. κεφαλόσκαλο
6. βάθρο	α. ποδαρικό	β. κιονόκρανο	γ. υποστήριγμα
7. απαράβατος	α. επίορκος	β. συνεπής	γ. απαράβιαστος
8. παράβαση	α. κακοπιστία	β. αθέτηση	γ. σεβασμός
9. μετάβαση	α. πηγεμός	β. ανεβοκατέβασμα	γ. τρεχάματα
10. πρόσβαση	α. ξέκομμα	β. προσέλευση	γ. πλησίασμα

γίγνομαι

1. Ποια η σημασία της λέξης γεννώ στις παρακάτω προτάσεις;

- α) Γέννησε ένα χαριτωμένο κοριτσάκι
- β) Η στάση του μου γεννά υποψίες
- γ) Σε δύσκολες στιγμές το μυαλό του γεννά μια καταπληκτική λύση
- δ) Από τη στάση τους γεννιούνται εύλογα ερωτηματικά
- ε) Ο καλός ηθοποιός γεννιέται, δεν φτιάχνεται

Έχω

1. Να σχηματίσετε τέσσερις φράσεις, η καθεμία από τις οποίες να περιέχει ένα από τα παρακάτω ζεύγη αντωνύμων:

α) σχεδόν – ακριβώς

β) καχεξία – ευεξία

γ) άσχετος – σχετικός

δ) προσεκτικός – απρόσεκτος

2. Να συνδυάσετε τις φράσεις της Α και Β στήλης, ώστε να προκύψει ολοκληρωμένο νόημα:

A

1. Το παραλληλόγραμμο δεν έχει αναγκαστικά
2. Σχημάτισε με τα δάχτυλά του
3. Αυτός δεν έχει σχέση
4. Αν δεν έχουμε συνοχή,
5. Σταμάτα να ενοχλείς
6. Του ασκούνται συνεχείς πιέσεις
7. Δεν είχα προσέξει
8. Υπερέχει όλων των άλλων
9. Ο καθηγητής είναι υπέροχος
10. Με την πλεονεξία του

B

- α. δεν θα πετύχουμε τους στόχους μας.
- β. ότι ήταν κάποιος εκεί.
- γ. σχήμα τετραγώνου.
- δ. στην εξυπνάδα και την εργατικότητα.
- ε. το σχήμα της νίκης.
- στ. στη διδασκαλία του.
- ζ. με το ατύχημα.
- η. δεν χαίρεται τις χαρές της ζωής.
- θ. συνέχεια τους συμμαθητές σου.
- ι. να υπογράψει τη σύμβαση.

λαμβάνω

1. Να γράψετε μια σύντομη παράγραφο χρησιμοποιώντας όσο το δυνατόν περισσότερα παράγωγα και σύνθετα (ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα) του ρήματος **λαμβάνω**, η οποία θα ξεκινάει με τη φράση:

Η επανάληψη είναι μητέρα της μάθησης.

.....

.....

.....

.....

.....

13. λέγω

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τη σωστή λέξη από τα ζεύγη λέξεων που βρίσκονται στην παρένθεση:

- α) Μας πρόσφεραν στο γεύμα φρούτα (διαλεχτά, συλλογικά).
- β) Η προσπάθεια έφερε αποτέλεσμα (επίλεκτη, συλλογική).
- γ) στρατιωτικές μονάδες κατέλαβαν το ύψωμα (επίλεκτες, εκλογικές).
- δ) Είναι άνθρωπος και όχι συνετός (υπέρλογος, λογικός).
- ε) για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (λογίζεται, διαλογίζεται).
- στ) Όσο περνούν τα χρόνια ο άνθρωπος (λογικεύεται, συλλογίζεται).
- ζ) Με μεγάλη περίσκεψη γραμματόσημα (καταλέγει, συλλέγει).
- η) Είναι εριστικός και σε ό,τι αναφέρει κάποιος (αντιλέγει, προλέγει).

πέμπω

1. Να συμπληρώσετε με X το τετράγωνο που αντιστοιχεί στη σωστή ή λανθασμένη απάντηση:

- α) Έγινε παραπομπή της υπόθεσης στο Εφετείο.
- β) Η συσκευή αποπέμπει ηλεκτρικά κύματα.
- γ) Ο κήπος αναπέμπει αρώματα.
- δ) Στην 37 σελίδα του βιβλίου υπάρχει σχετική αναπομπή.
- ε) Οι υπόνομοι εκπέμπουν αναθυμιάσεις.
- στ) Εξέπεμψαν τον απείθαρχο υπάλληλο από την επιχείρηση.

ΣΩΣΤΟ ΛΑΘΟΣ

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

φαίνομαι

1. Να διαγράψετε το λάθος της Β στήλης:

A	B
καταχρηστικός	υπερβολικός, γραφικός
άχρηστος	απίθανος, ανίκανος
εύχρηστος	χρηστικός, χωριστικός
δύσχρηστος	κατάδηλος, ακατάλληλος
χρηστότητα	ηθικότητα, χρησιμότητα
χρηματαγορά	πωλητήριο, χρηματιστήριο
χρησιμοθηρία	ωφελιμισμός, κερδοσκοπία
χρεωκοπία	αχρήστευση, πτώχευση
χρηματιστής	χρηματομεσίτης, εμπορομεσίτης